

Մ աշտոցի Ա րձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ
WWW.SOURPHAGOP.ORG (16-րդ տարի)

Այս թիւով.....

Յունիս Ամսուան Բացատրական
Տօնացոյց Էջ 1-7

Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի
Նշխարներու Գիւտը

Եղիսէ Մարգարէ

Տօն՝ Տասներկու Առաքեալներուն
եւ Ս. Պօղոսի Տասներեքերորդ
Առաքեալին

Մեծն Ներսէս Հայրապետ

Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի
2016-17 տարեշրջանի (37-րդ) Վերամուտ՝
11 Սեպտեմբեր 2016 Էջ 4

Յունիս 2016 (ԻԳ տարի թիւ 10)

Կ...

Կիրակնօրեայ Դպրոց

Ամսուան Համարը

«Ժողովուրդէն ոմանք մանուկներ
բերին Յիսուսի, որպէսզի Ձեռքը դնէ
անոնց վրայ, բայց աշակերտները
սաստեցին բերողները: Երբ Յիսուս
տեսաւ, բարկացաւ եւ սաստեց
աշակերտները ըսելով.

- Ձգեցէք որ մանուկները ինծի գան,
արգելք մի՛ ըլլաք անոնց, որովհետեւ
այդպիսիներուն է Աստուծոյ
արքայութիւնը: Լաւ գիտցէք, ով որ
Աստուծոյ արքայութիւնը չ'ընդունիր
փոքրիկ մանուկի մը պէս, հոն պիտի
չմտնէ»: *Մարկոս 10.13-15*

Յունիս ամսուան բացատրական տօնացոյց

Շբթ. 4	Ս. Մեծն Ներսէս Հայրապետ եւ Խաղ եպիսկոպոս
Շբթ. 11	Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ (Գիւտ Նշխարաց)
Գշ. 14	Ս. Դանիէլ մարգարէ, Սեդրաք, Սիսաք եւ Աբեղնագով
Եշ. 16	Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ
Շբթ. 18	Ս. Տրդատ թագաւոր, Աշխէն թագուհի եւ Խոսրովիդուխտ
Կիր. 19	Տօն Ս. Աստուածածնի տփոյ գտման
Գշ. 21	Ս. Զաքարիա մարգարէ
Եշ. 23	Ս. Եղիսէ Մարգարէ
Շբթ. 25	Սբ. 12 Առաքեալներուն եւ Պօղոսի 13-րդ Առաքեալին
Կիր. 26	Բարեկենդան Վարդավառի Պահքի
Բշ. 27	Ա. օր Վարդավառի Պահքի

Սբ. Գրիգոր Լուսաւորչի Նշխարներու Գիւտը

Սբ. Գրիգոր Լուսաւորչի նշխարներու գիւտը հայոց մեծագոյն սուրբի յիշատակին նուիրուած երեք տօներէն մէկն է:

Ըստ աւանդութեան, հայոց մեծ դարձէն յետոյ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչն իր կեանքի վերջին տարիները աւարտեց ճգնակեցութեամբ՝ Սեպուհ լեռան Մանէի քարայրին մէջ, ուրտեղ ալ վախճանեցաւ 326 թ.: Անոր մարմինը գտնուեցաւ հովիւներու կողմէ, որոնք, չճանչնալով մահացեալ կաթողիկոսին, անոր մարմինը կը ծածկեն քարակոյտի տակ: Հետագային Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ տեսիլքով կը յայտնէ իր նշխարներու տեղը իր աշակերտներէն Գառնիկ Բասենցիին, որմէ ետք Հայրապետի նշխարները կը տեղափոխուին և կ'ամփոփուին Դարանաղի գաւառի Թորդան գիւղին մէջ:

Սբ Գրիգոր Լուսաւորչի նշխարները բոլոր քրիստոնէական եկեղեցիներու մեծագոյն սրբութիւններէն են: Հայոց Հայրապետի նշխարները գտնուելէն յետոյ անոնցմէ մէկ մասը իբրև սրբազան մասունք տարուած է Վաղարշապատ, Բիւզանդիա, Իտալիա: Մայր Աթոռ Սբ. Էջմիածնի եւ Անթիլիասի մէջ պահուող Լուսաւորչի Սբ. Աջը Հայ Եկեղեցոյ կարևորագոյն սրբութիւնն է, որով կ'օրհնուի սրբազան միւռոնը:

Սբ. Գրիգոր Լուսաւորչի նշխարներու գիւտի տօնը կը նշուի Հոգեգալուստի երրորդ շաբաթ օրը (Յունիս 5, 2014): Տօնի օրը եկեղեցիներուն կը մատուցուի Սբ. Պատարագ: Տօնի առիթով Հայ եկեղեցին սահմանած է շաբաթապահք: Տօնն ունի նաեւ իր նախատօնակը:

Եղիսէ մարգարէ

Եղիսէ (որ կը նշանակէ «Աստուած փրկութիւն է») մարգարէն ապրած է ն.ք. 9-րդ դարուն, եղած է Եղիա մարգարէի աշակերտը եւ գործած է անոր ոգիով: Մովսէսէն ետք, իրեն են վերագրուած ամենաշատ հրաշագործութիւնները: Այդ հրաշագործութիւններու (թիւով 13) եւ մարգարէութիւններու մասին պատմուած են Հին Կտակարանի Թագաւորներու Գ. եւ Դ. գիրքերուն մէջ:

Հայ Եկեղեցին Եղիսէ մարգարէի տօնը կը նշէ Հոգեգալստեան 5-րդ կիրակիին յաջորդող հինգշաբթի օրը: Յոյն եւ Լատին եկեղեցիներուն համար անոր յիշատակութեան օրը Յունիս 14-ն է:

Տօն Տասներկու Առաքեալներուն եւ Ս. Պօղոսի

Տասներեքերորդ Առաքեալին

Յիսուս Քրիստոսի ընտրած 12 առաքեալները Քրիստոսի աշակերտներն ու Քրիստոսի վարդապետութեան առաջին տարածողներն էին, յարուցեալ Քրիստոսի վկաները:

«Յիսուս իր մօտ կանչեց տասներկու աշակերտները եւ անոնց իշխանութիւն տուաւ՝ պիղծ ոգիները իրենց հնազանդեցնելու եւ մարդոցմէ դուրս հանելու զանոնք, ինչպէս նաեւ բժշկելու բոլոր ցաւերն ու հիւանդութիւնները: Տասներկու առաքեալներուն անուններն են.- Պետրոս, Անդրէաս, Յակոբոս, Յովհաննէս, Փիլիպպոս, Բարթողիմէոս, Թովմաս, Մատթէոս, Յակոբոս (Ալփեան), Թադէոս, Սիմոն (նախանձայոյզ), Յուդա Իսկարիոտացի, որ մատնեց զինք:» (Մատթէոս 10.1-4): Յետագային, Մատթէոսի փոխարինեց Յուդան:

Հաւատարիմ Յարուցեալ Յիսուսի վերջին պատգամին (Մատթ. 28.18-19), առաքեալները Յիսուսի պատուիրանները քարոզեցին ու ուսուցանեցին տարբեր ազգերու, մկրտեցին զանոնք Հօրը, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին անունով՝ այսպիսով դառնալով Քրիստոսի Եկեղեցոյ հիմնադիրները: Քրիստոսի պատուիրաններուն մեծագոյն քարոզիչներէն է նաեւ Պօղոս առաքեալը, որուն Քրիստոնէայ եկեղեցին կը ճանչնայ որպէս 13-րդ առաքեալ:

Առաքեալներու գործունէութեան նուիրուած է Լոր Կտակարանի «Առաքեալներուն Գործերը»: Իսկ Պօղոս առաքեալի քարոզութեան, անձի ու գործունէութեան վաւերագրութիւններ են նաեւ Պօղոս առաքեալի գրած 14 նամակները:

Հայ եկեղեցին առաքեալներուն յիշատակը կը տօնէ Վարդավառէն մէկ շաբաթ առաջ, Վարդավառի բարեկենդանը նախորդող շաբաթ օրը:

Հայ եկեղեցոյ տօնացոյցին մէջ կան նաեւ առաքեալներու յիշատակութեան առանձին տօներ:

Մեծն Ներսէս Հայրապետ

Ս. Մեծն Ներսէս պատարագ մատուցելու պահուն:

Երևան Ձեռ. 2639 էջ 250ա Ժողովածու 1672թ. Ամբողջու վանք: Ծաղկող՝ Մահակ Վանեցի

Սուրբ մեծն Ներսէս Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի թորան թոռն է: Ան ուսանած է Կեսարիոյ մէջ: Հայրենիք վերադառնալէ ետք, Արշակ Բ. թագաւորը զինքը նշանակէ արքունի սենեկապետ, այնուհետև անոր շնորհելով հոգեւոր բոլոր աստիճանները, 353 թուին զինք կ'ուղարկէ Կեսարիա՝ օծուելու հայոց կաթողիկոս: Ըստ աւանդութեան՝ այնտեղ անոր հետ կը ձեռնադրուի նաեւ Սուրբ Բարսեղ Կեսարացին:

Մեծն Ներսէս կաթողիկոս իր պաշտօնին գլուխն անցնելով մեծ բարեկարգութիւններու ձեռնարկեց: Անհամար վանքերու, դպրոցներու, որբանոցներու հիմնադրութիւնը իր աշխատանքին մէկ բաժինն էր: Ան կազմակերպեց հայ եկեղեցական դասը, ամէն կողմ քահանաներ, եպիսկոպոսներ եւ քարոզիչներ դրկելով: Կանոնաւորեց եկեղեցիներու արարողութիւնները եւ օրեր ու ժամեր նշանակեց անոնց գործադրութեան համար: Իր գահակալութեան ընթացքին Ս. Ներսէս պայքարեցաւ պարսկական ազդեցութեան դէմ,

արգիլելով պարսկերէնի ուսուցումը: Բացաւ նոր դպրանոցներ, որոնցմով նպաստեց թուլացած քրիստոնէական աւանդութիւններու վերահաստատման: Ան ամէն կերպով հոգ տարաւ, որպէսզի եկեղեցւոյ պաշտօնեաները զինուին գիտութեամբ եւ աստուածային իմաստութեամբ: Ս. Ներսէսի օրով մեծ ծաղկում ապրեցաւ վանականութիւնը: Կառուցուեցան բազմաթիւ վանքեր ու եկեղեցիներ, որոնցմով լեցուեցաւ ողջ Հայոց աշխարհը:

Սուրբ Հայրապետը մեծ էր իր աղքատասիրութեամբ. ան երբեք ճաշի կամ ընթրիքի չէր նստեր առանց սեղանակից ունենալու աղքատներն ու կոյրերը, անդամալոյծներն ու ցաւագարները: Ան կը սիրէր անձամբ սպասաւորել ու դարմանել զանոնք:

371 թուին, երբ պարսից Շապուհ Բ. արքան մեծաքանակ զօրքով ներխուժեց Հայաստան, Ս. Ներսէսը ճակատամարտէն առաջ քաջալերեց Հայ մարտիկները, որ աներկիւղ եւ հաւատքով զինուած մարտնչին թշնամիին դէմ: Ինքը, բարձրանալով Նպաստ լերան գագաթը, մարտի ընթացքին բազկատարած կ'աղօթէր, մինչեւ որ հայոց զօրքը լիակատար յաղթանակ տարաւ:

Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի
2016-17 տարեշրջանի (37-րդ)

Վերամուտ՝
11 Սեպտեմբեր 2016